

BORSZEM JANKÓ

FŐSZERKESZTŐ CSICSERI BORS.

EURÓPA KIBICZE.

GOLUCHOWSKY. — Sapristi, ezek alighanem lóvá tettek engem! Incroyable!

A VÁRMEGYE.

NÉZD, nézd az öreg hőst, nézd, ki hitte volna!
Mintha csak érében ifju tűzvér folya:
Lobog szeme fénye, kipirul az arca,
Feszül dombos melle,
S fringyiát emelve
Harczi kedvvel robban a csatapiacra.

Most van elemében: hadakozhat büszkén!...
S ez tengett, ez görnyedt vén irodatisztként —
S ennek dörgölgették orrának alája,
Hogy nem sokat ér ám.
Kegyelem-kenyér ám
Hivatalocskája — úgy ügyeljen rája!

No, gyöngécske is volt ama hivatalban.
Pennával vivandó papir-viadalban:
Piszmogott, köhécselt, mulasztott, elkésett — —
Akkor csoda az volt,
Hogy ő ugyanaz volt,
Ki ifjabb korában megugratta Bécset.

Most, csoda csak az már, hogy agg trotty volt közben
S mégis elszánt hőssé ifjul e harctűzben.
Nem gondol munkára, nem gondol kenyérre,
Csak hősi tusára
S ősi virtusára —
Ez van a kedvére, ezt kívánja vére.

Okos-e, bolond-e, mit a vén hős mível?
Ne nézzük ma ésszel, nézzük magyar szívvvel,
S akkor meghatóan gyönyörűnek tetszik:
Holtig tentát nyalni,
Irnokul meghalni
Nem akart a vén hős, — szebb végért verekszik.

Korhely-becsvágy.

Valahogyan egy elegáns vendéglőbe vetődött két korhely. Akárhogy deputálják az ételek, italok árjegyzékét, semmikép se tudják összhangzásba hozni szűköss vagyoni állapotukkal.

Az egyik korhely, a kevésbé tapasztalt, nagy-szerényen rendel egy pohár sört meg egy gulyásost. A másik, a felvilágosultabb ellenben érczomlokkal neki vág a »nagyság szerinti kecségék« s egyéb nagy-ur komedenciák megfizethetetlen utvesztőjének.

— Isten a világ felett! — csudálkozik az első, hogy mersz te, itt, így dorbézolni?

A másik nyugodt felsőbbsséggel szól vissza a fogpiszkáló mellől:

— Te bolond, ami vagy! Mit gondolsz, mi lesz ennek a vége?

— Kidobnak bennünket.

— No igen. Csakhogy téged a lóndiner dob ki a söntésen át. Engem pedig a hétel direktora a főajtón!

*

Ez a mostani, »parlamenttelen, párttalan, alkotmánymentes, inséges kormány« is szakasztott olyan fesztelenül tobzódik az erőszakban, törvénytíráásban. Kinevez, elcsap, nemzetközi szerződéseket köt-bont, stb; mintha egyenesen azt ambicionálná, hogy a mulatóság végén a főajtón dobják ki.

Pestmegye fölnégyeltetése.

A Fejérváry-kormány Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegyével egy darabban nem bírván boldogulni, elhatározta, hogy orosz mintára négy darabot csinál belőle és mindegyik darabnak élére külön satrapát állít.

Az új tervezet tehát ez:

Pestmegye.

Székhelye: *Pest*. Főispánok: *Tahy* és *Laszberg*. E kétfejű sas azonban csak négy szem közt tart gyüléseket, mert a többi pestmegyeiek az egyfejű »Sas« körbe vonulnak. Ha majd aztán *Kossuth* Ferencz *Apponyival* és *Andrássyval* a Lukácsfürdőben tanácskoznak, ők ketten szintén összeülnek izzadva tanakodni a vármegyeházi *Römer*-badban. Kedves nótájuk: »Bárcsak ez az éczaka — Soha meg ne virradna!«

Pilismegye.

Székhelye: *Vác*. Főispán: *Gujári Géza*. Lelkesen fogja fejtegetni a *Kristóffy* szociálpolitikai programját, mely visszhangra egyedül a váci siketnéma intézetben talál.

Soltmegye.

Székhelye: *Kalocsa*. Főispán: *Szöts Pál*. Beigtatás nem lesz, mert Kalocsához egy köpésnyire van Keczel. Ez pedig a *Pozsgay* hazája. Az önkéntes adóval nem lesz baj, mivel hogy önkéntes adó nem leszén.

Kiskunmegye.

Székhelye: *Kecskemét*. Főispán: *már nem telik a haladó-pártból*. Tekintettel arra, hogy Bécsben nincs katonai engedmény és a magyar vezényszót ki kell kapcsolni, maradván tehát továbbra is a német vezényszó: *Kecskemétet* mint székvárost a haladó-párt napidijas lantosai úgy fogják megénekelni, hogy

Hirös város az Alföldön Kecskemét.

Kecskemét, mint a Fejérváry-kormány által megyei székhellyé előléptetett főváros és a szomszéd Nagy-Kőrös között megszűnik az évszázados viszály. Mert végre-valahára Kőrös nem fog irigykedni Kecskemétre.

A modern Japán.

Emberirtó sok csatában

Hogy a muszkát földhöz verte,
Czivilizált elnevezést

Sok vér árán meg is nyerte.

Még egy lépés s nálunk terem

És eltöröl minden kasztot.

Nehéz lépés, de megtette:

A kis japán is sikkasztott.

Oh, a sárga stréberek —

Most már *europáerek!*

Az öreg katonák affirolnak.

Pitreich. — Isten hozta, kedves Andrassy!

Andrassy. — Pszt! Az istenért, el ne árulja exczellenciád, hogy Bécsben ögyelgek. Nevezzen Polónyinak, vagy akármi ördögnek.

Pitreich. — Legyen nyugodt Polónyiságod, egy szót se szólók erről a vizitről Fejérváryéknak.

Andrassy. — Nem is azoktól felek én, hanem a koaliciótól. Rettentő sok bajom van ezzel a rebellis népséggel. Ugy belejötték a forradalomba, hogy majdnem komolyan veszik. Bizony, így jár az, aki korpa közé keveredik.

Pitreich. — Nonó, hiszen ami azt illeti, elég derekasan tartotta magát a koalíció.

Andrassy. — Könnyű volt neki, mikor én meg Apponyi Bertit tartottuk benne a lelket. De már elég volt a komédiából, torkig van vele Kossuth is, Bánffy is. Sohse láttam ilyen telhetetlen népséget. Ezt csak exczellenciádék tudnák kordában tartani, ha egyszer megtennék a kedvünkért azt a szivességet, hogy belovagolnának.

Pitreich (szerényen). — Ezzel még várhatunk, gróf ur. Ami késik, nem mulik. De nini, milyen óriási kuffereket cipelt fel. Mit akar Bécsből vinni?

Andrassy. — Exczellenciád tréfál, hiszen jól tudja, hogy Bécsből nem vinni, hanem Bécsbe hozni szoktunk. A fölszereléseket szállítottam be.

Pitreich (szomorúan). — Tehát leszerelnek? Ne hamarkodják el a dolgot. A helyzet nem olyan komoly, hogy ennyire vigyük a dolgot.

Andrassy. — Ezt már csak tessék ránk bizni. Mi tudjuk, hogy mit lehet engedni a 48-ból.

Pitreich. — Igazán sajnálom. És otthon mit szólnak majd ehhez?

Andrassy. — Törődöm is én velük! Valamit azért mégis viszek haza.

Pitreich. — Egy kis nemzeti engedményeket gondol, ugy-e?

Andrassy. — Ne tartson olyan naivnak, nem akarom azt mondani, hogy számárnak. Miféle nemzeti engedményeket gondol a történetek után? Kinek

kell vezényszó, szolgálati nyelv, jelvény vagy ilyesféle? Nekem nem kell, hát akkor kinek kellene? Az özszes nemzeti aspirációkat exczellenciád lábaihoz rakom. Tessék.

Pitreich. — Igazán, ön tulhalmoz. Szinte röstelllem elfogadni s ne vegye rossz néven, ha kosarat adok, de ez már mégis . . .

Andrassy. — Csak tessék elhasználni. Ugy kínálom vele exczellenciádat, mint a papot szokták disznótorban: »Egyék tisztelendő uram abból a hurkából, ugy is a kutyának adjuk.«

Pitreich. — Hehehe! Ön nagyon kedves ember. De a vármegyéket még sem szabad tán ennyire lóvá tenni.

Andrassy. — Nem lovak azok már, hanem szamarak. Egyébként a passzív rezisztenciát is leszállítottam.

Pitreich. — No de ilyet! Igazán sokallom. A koalíció egy kicsit tarthatta volna magát. Annál drágább az erény is, mentül nehezebben bukik el. Hátha a kormány is engedett volna valamit.

Andrassy. — Éppen azt akarjuk, hogy ne engedessen, hanem pusztuljon. Most már megsughatom exczellenciádnak, miért jöttem. Segitsen, hogy a koalíció a nemzeti forradalom körül, nemkülönben a leszerelés körül szerzett érdemeinek elismeréséül a passzív rezisztencia nyugdíjazása alkalmából néhány ministeri kinevezést kapjon.

Pitreich. — Igazán megérdemlik. De tessék még e mellé valamit kívánni. Üres kézzel szegyenlenék haza ereszteni a koalíciós kormányt. Mi kellene? Gondolkozzék csak.

Andrassy. — Nem jut eszembe semmi.

Pitreich. — Tudja mit? Vigyük haza az általános választói jogot.

Andrassy. — Inkább visszaviszek mindent. Nekünk semmi se kell, de a kormányhoz szigorúan ragaszkodunk, mert nem lehet a nemzetet becsapni.

Pitreich. — Sajnálom, mert mi szívesen megtettük volna. No jöjjön, gróf ur, affiroljunk. (A *Burgra* cipelik a fölszerelést.)

AZ ABBÁZIÁBÓL.

— Mit szól a képviselő ur az *y-háboruhoz?*

A vajda. — Szamárság az egész. *Tóth Béla* öcsém sok mindent tud, csak éppen a magyar törvényt, a *Werböczyt* nem tudja. Mert ha tudná, azt is tudná, hogy a *darabont-belügyminister* a legszébb és legeredetibb magyar jogi formát választotta a névigazításhoz. Csak a magyar király teheti meg, Isten ő szent felsége után, hogy a lányból fiut csinál. Hát *Kristó* is *ffyusította* magát. No!

KITASZITVA.

A Béke (dideregve becsönget a Menhely ajtaján). — Eresszen be portás bácsi, mert sehol se akarnak befogadni.

Az öreg simli
vagy
a vármegye —

— a politikai czirkuszban —

— s a közigazgatás igájában.

J A J!

— Duett. —

Wlassi.

Jaj Náczikám, nagy a baj!

Dari.

Ja-ja-ja ja-ja-ja-jaj!

Wlassi.

Mondj friss hirt, de meg ne csalj!

Dari.

Ja-ja-ja-ja-ja-ja-jaj!

Wlassi.

Ne jajgass már s ne kudalj!

Dari.

Ja-ja-ja-ja-ja-ja-jaj!

Wlassi.

Vészben tán a hon s a faj?

Dari.

Ja-ja-ja-ja-ja-ja-jaj!

Wlassi.

Nem zöldül a béke-galy?

Dari.

Ja-ja-ja-ja-ja-ja-jaj!

Wlassi.

Csupa jajban meg ne halj!

Dari.

Ja-ja-ja-ja-ja-ja-jaj!

Wlassi.

Valami jót te javalj!

Dari.

Ja-ja-ja-ja-ja-ja-jaj!

Wlassi.

Menni fog tán, csak akarj!

Dari.

Ja-ja-ja-ja-ja-ja-jaj!

Wlassi.

Számunkra még van talaj?

Dari.

Ja-ja-ja-ja-ja-ja-jaj!

Wlassi.

Bús szivembe oh ne marj!

Dari.

Ja-ja-ja-ja-ja-ja-jaj!

Wlassi.

Ha kell: mottónk: *nyelj és nyalj!*

Dari.

Ja-ja-ja-ja-ja-ja-jaj!

Wlass.

Holtig balon ne koplalj!

Dari.

Ja-ja-ja-ja-ja-ja-jaj!

Wlassi.

Mért szálltunk ki, mint a raj?

Dari.

Ja-ja-ja-ja-ja-ja-jaj!

Wlassi.

Már őszintén *nálom-saj.*

Dari.

Ja-ja-ja-ja-ja-ja-jaj!

Wlassi.

Nól az ár s most — nincs tutaj.

Dari.

Ja-ja-ja-ja-ja-ja-jaj!

Wlassi.

Olvad fejünkön a vaj!

Dari.

Ja-ja-ja-ja-ja-ja-jaj!

Wlassi.

Jajba ful a kurucz-zaj!

Dari.

Ja-ja-ja-ja-ja-jaj!

Wlassi.

Minden mássalhangzón végig

Rímed a szavamra: *jaj!*

Csak miattad jártam ÉN így —

Mért hallgattam rád tavaly?

Lám, megmondta Tisza Pista,

Hogy rossz véget ér hevünk.

Bételt. Nincs minister-lista,

Melyen fénylene nevünk!...

Közelg a nagy katasztrófa,

A golyó és akasztófa —

S bár ENGEM nem ér e baj,

S óriási az eszünk bár:

Mministerek nem leszünk már — —

Mindketten.

Ja-ja-ja-ja-ja-jaj!

Szenzációs végtárgyalás.

— Fejérváry a vádlottak padján. —

Ismeretes a Képviselőház határozata, mely *Fejérváry Géza* bárót, úgy is mint miniszerelnököt, vád alá helyezte.

A bíraskodásra az 1848:III. t.-cz. értelmében a főrendiház tizenkét tagja lévén illetékes, ma tartották meg a kupolateremben a szenzációs bünper tárgyalását.

A vádat *Darányi* és *Wlassics* képviselőházi biztosok képviselik. *Polónyiról* azt híresztelték, hogy elvállalta a miniszerelnök védelmét. Ezt azonban az utolsó órában megczáfolták. *Fejérváry* oly csekély honoráriumot ígért, hogy az alkudozásoknak már csirájukban magva szakadt.

A méltóságos bíróság *Gyulai Pált* választotta

elnökül. Az agg kritikus a legkritikusabb pillanatokban is megőrizte teljes szubjektivitását. A kérdéseket az Akadémia ortografiájával tette föl.

A tárgyalásról a következő tudósítást adjuk:

Az elnök. — Mi a neve?

A vádlott. — Fejérváry Géza.

Az elnök. — Bizonyos ön ebben?

A vádlott. — Egész bizonyos.

Az elnök. — Mi a foglalkozása?

A vádlott. — Politika.

Az elnök. — Szeretném, ha tömörebb válaszokat kapnék. Tudja-e, hogy mivel van vádolva?

A vádlott. — Nagyon.

Az elnök. — Mellőzze, kérem, az epikai elemet. Semmi kertelés. Bűnösnek érzi-e magát?

A vádlott. — A legnagyobb mértékben.

Az elnök. — Tehát beösméri?

A vádlott. — Mindent beösmerek, ha szivesek lesznek megmagyarázni, hogy miért és miben vagyok bűnös?

Az elnök. — Azt majd közli önnel a méltóságos bíróság.

A vádlott. — Kérem.

Az elnök. — Csak semmi dagályosság. (*Az iratokat nézi.*) A vád szerint ön hibásan informálta a koronát a vezényleti nyelv kérdésében.

A vádlott. — Erről lehet csevegni. Lehet, hogy hibásan informáltam, de ez nem az én bűnöm.

Az elnök. — Hát kié?

A vádlott. — Mélyen tisztelt vádlóimé.

Az elnök. — Ohó!

A vádlott. — Ugy van, elnök ur! Mélyen tisztelt vádlóim harmincz esztendeig miniszerkedtek velem a husos fazekak üdítő árnyékában, de egyszer sem jutott eszükbe félrehívni s bizalmasan a fülembé sugni: »Apropó, Gézácska, a vezényszó nem felségjog.« Minthogy ezt vaskövetkezetességgel elmulasztották, holott mint vaskalapos közjogászok...

Az elnök. — Elég! Az utóbbi időben eleget hallotta, s így módjában állott volna a koronát...

A vádlott (*összeüti sarkantyuját*). — Már bocsánatot kérek, ezt rösteltem megtenni.

Az elnök. — Miért?

A vádlott. — Arczbőröm miatt, elnök ur. Féltetem ő felsége szemrehányó tekintetétől. Attól tartottam, hogy így szól: »Ej, ej, kedves Fejérváry! Ön tudta és harmincz évig nem jelentette. Hát ez a katonai pontosság?« (*Nagy mozgás.*)

Az elnök (*csönget*). — De hiszen saját szája vallása szerint nem tudta harmincz esztendeig.

A vádlott. — Éppen ez az, elnök ur, hogy nem tudtam. Csak nem állhatok oda ő felsége elé azzal: »Jelentem alássan, harmincz év után most jött meg a jobbik közjogi eszem«... Kérem, ilyeneket nem lehet ő felségének beadni. (*Nagy szenzáció.*)

Az elnök (*erélyesen csönget*). — Sajnálattal tapasztalom, hogy önnek fogalma sincs a balladai rövidségről. Majd rávezetem. Mi van azzal a hazaárulással?

A vádlott. — Ezt magam is szeretném tudni. Ez a kérdés senkit sem érdekel olyan közletről, mint engemet.

Az elnök. — Hogy érti ezt?

A vádlott. — Családilag is érdekemben áll meg tudni, hogy kinek és mennyiért adtam el a hazát. Ha ez hivatalosan meg lesz állapítva, akkor legalább tudni fogom, kihez forduljak a provizioért. Elvégre, ha már...

Az elnök. — A vád szerint Ausztriának adta el.

A vádlott. — Bocsánatot kérek, Ausztria geográfiai fogalom és nem jogi személy, azt én nem perelhetem.

Az elnök. — Ahhoz nekünk semmi közünk. Itt egyébről van szó.

A vádlott. — De kérem, hát ingyen, potyára adtam el a hazát?

Az elnök. — Ön rangot, kitüntetést remélt.

A vádlott. — Bocsánatot kérek, nekem minden ordó megvan, azonfelül tábornakszernagy is vagyok. Csak nem akartam spanyol infánsnő lenni? Egész más, ha azt ígérték volna nekem, hogy fiatal hadnagynak neveznek ki. (*Sóhajjt.*) Igen, ha ő felsége ezt megtehetné...

Az elnök. — Mellőzzük a beteges aspirációkat. A vád szerint ön hallatlan erőszakosságot követett el a vármegyék önkormányzata ellen.

A vádlott. — Ezt nem tagadom, de mint vén, praktikus katona csak nem vállalhattam el egy olyan hadjárat vezényletét, amelyben csak az ellenfélnek szabad lőni. (*Mozgás.*) Köszönöm, ilyenekre nem vagyok kapható.

Az elnök. — A vád szerint ön törvénytelen kiadásokat tett.

A vádlott. — Igen, fizettem az állam tisztviselőit, a hadsereget. Ugy tudom, hogy mélyen tisztelt vádlóim is fölvették a fizetésüket mint képviselők, s a nyugdíjukat mint exministerek. Adj' Isten egészségükre!

Az elnök. — Ne tessék itt toasztírozni!

A vádlott. — Bocsánatot kérek, de ünnepi alkalommal minden magyar ember...

Az elnök. — A vád szerint ön nem magyar ember, hanem osztrák zsoldos.

A vádlott (*bajuszát pödörve*). — Azt könnyű mondani, elnök ur, de annyit én is mondok: ha igazán veszélyben látnám a hazát, nem a mellemet verném...

Az elnök (*kissé hátra húzódva*). — Hát kit, ha szabad kérdenem?

A vádlott. — A kardomra ütnek, elnök ur! (*Nagy mozgás a teremben. Az elnök ismétleten csöngtet.*)

Az elnök. — Figyelmeztetem a hallgatóságot, hogy csöndben maradjon, különben kivezettem a vádlottat. (*A fenyegetés hatása alatt a zaj eláll.*) Befezettnek nyilvánítom a bizonyítási eljárást. Kérem a parlamenti biztos urakat, hogy terjesszék elő a vádat.

Wlassics és Darányi felváltva beszélnek óriási hatással. A beszédek már két hét előtt az összes lapok közölték, s így csak annak konstataálására szorítkozunk, hogy a két beszéd hatása lesújtó hatást tett a vádlottra. Ismétleten fölkel, s óráját nézegette.

Fejérváry védekező beszédéből a következő furfangos részt közöljük:

— Méltóságos bíró urak! A koalíció szempontjából kétségtelenül bűnös vagyok, de viszont nem vagyok bűnös a koalíciót alkotó pártok szempontjából. A *szabadelvű párt*, mely elfogadta a kilenczes bizottság javaslatát, bölcsen kevesebbel beérte, mint amit én adni akartam. A *néppártnak* nemzeti vívmányok tekintetében nem is volt programja. A *függetlenségi párt* nem tarthat bűnösnek, mert hisz neki a magyar kommandó kevés, neki önálló hadsereg köll. Végre a *szocziálisták* sem kívánhatják fejemet, mert ezeknek nem köll se hadsereg, se kommandó, csak általános, titkos és a többi. Ennélfogva...

A vádlott nem folytatja. Meghajtja magát.

— Minek fárasszam az urakat tovább. Hiszen harmincz év alatt annyit megtanulhattam, hogy beszéddel nem tudjuk egymást kapacitálni. Várom az ítéletet.

A bíróság visszavonul s rövid öt percnyi tanácskozás után ismét megjelenik. A hallgatóság néma csöndben, feszült figyelemmel hallgatja az elnököt, ki kemény, recsegő, erdélyi dialektusban hirdeti ki az ítéletet, mely szó szerint így hangzik:

A Képviselőház által vád alá helyezett Fejérváry Géza báró miniszterelnök és tábornakszernagy ügyében megtartott tárgyalás után, meghallgatván a vádat és védelmet, a méltóságos bíróság

bűnösnek

mondta ki vádlottat a hazaárulás s az azzal összefüggésben álló büntettekben. E büntettek régi törvényeink, a királyi Decretumok, a Tripartitum és az országbírói értekezlet kivétel nélkül fej- és jószágvesztést rendeltek, de az ujkor felfogása némileg enyhítette a szigort, s így a méltóságos bíróság simulván a puhult korszellemhez, vádlottat **husz korona fő- és tíz korona mellékbüntetésre, behajthatatlanság eseteére három napi kaszárnyafogságra ítéli.**

— Megértette?

— Meg! felelt Fejérváry.

— Belenyugszik?

— Bele.

Az elnök. — Az iratok hivatalból át fognak terjesztetni az utókorhoz.

*

Fejérváry, mint tudósítónk jelenti, fia karján távozott. A folyosón egy pillanatra megállt, s fenyegetően emelte öklét a kupolaterem felé:

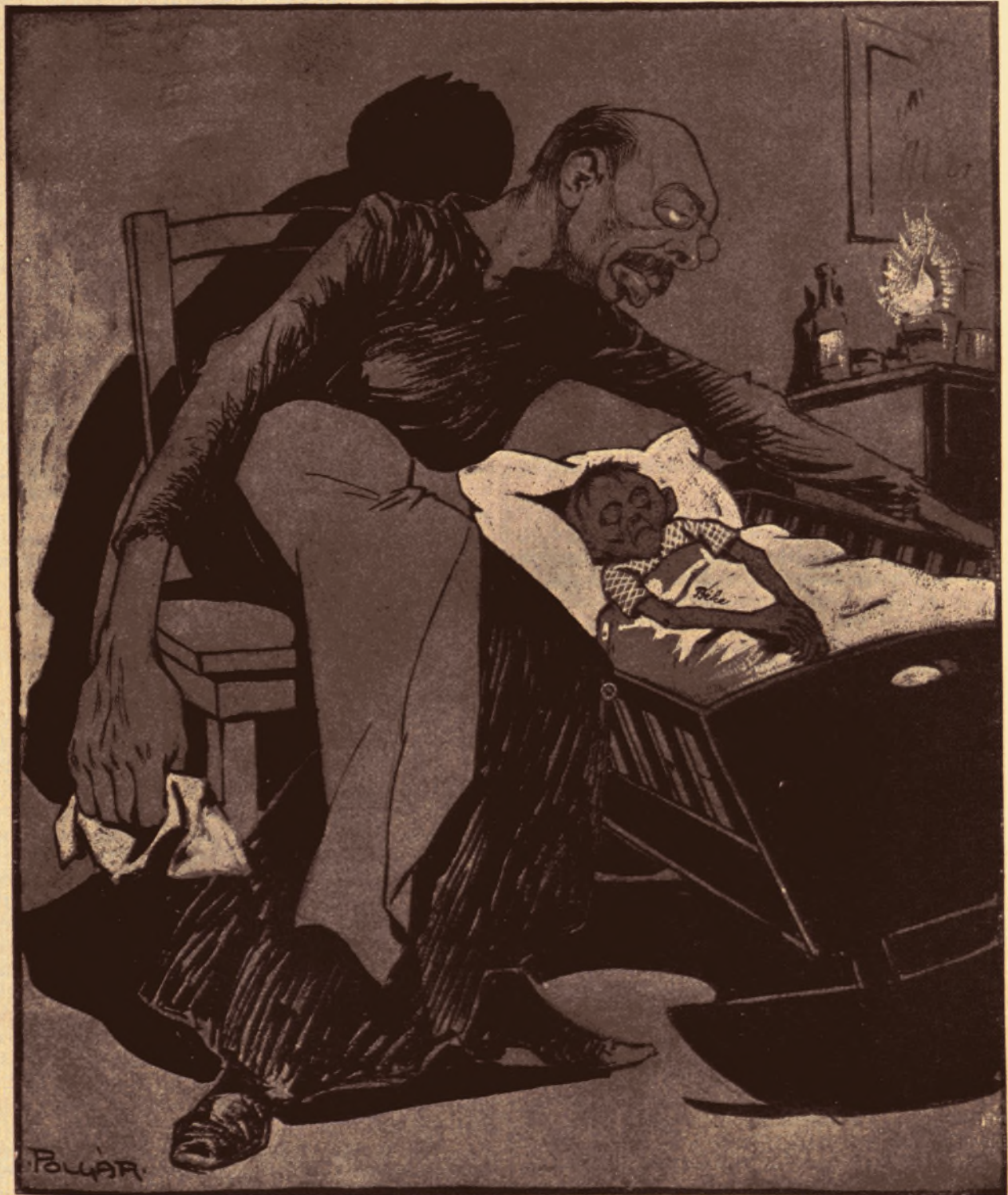
— Vérbírák! kiáltotta dühösen.

Fia, Fejérváry Imre báró, megnyugtatón igyekezett.

— De édes apám, hiszen az ítélet nagyon enyhe...

— Enyhe? kiáltotta a miniszterelnök. Hát nem hallottad, hogy *nem* függesztették fel politikai jogaimat s mellőzték a *hivatalvesztést*. Ilyen pokoli malícia!...

SIMON LACZI.

... Szegény kicsi féreg, nem tudott megnőni.

Kiss József.

Gyorsaság nem boszorkányság.

Latzkó Andor kassai járásbírósi albíró Rakovszky Endre abaujtornamegyei alispán bűnyegében öt perczre visszavonult és fölolvasta a fölmentő ítéletet, nyomtatásban kéthasábnyi megokolással együtt. Ekkor ilyen című

czikkek jelentek meg a koalíziós sajtóban: »Van még független magyar bíróság!«

Drill Béla budapesti járásbíró, aki táblabírói rangban van, szintén öt perczre vonult vissza Fazekas Ágoston bűnyegében és kihirdette a marasztaló ítéletet. Erre a koalíció kiadta a jelszót: »Előre elkészített ítélet!«

A »BORSSZEM JANKÓ« TÁRCZÁJA.

Az ujságírás és Bródy Zsigmond.

Tudtommal *Helmezy Mihály* az első magyar ujságíró, kinek fölvitte Isten a dolgát. Gyermekkoromban láttam nagy módját a törteli kastélyban s remete-lakos kertjében. Tán még napilap sem volt a »Jelenkor.« De zsurnalistaság tekintetében legközelebb érte a stylt s a hirszolgalatban a gyorsaságot.

Akik utána következtek, bizony csak küzködve folytatták ezt a mesterséget, míg az egyiknek, hosszú évek multán, eszébe jutott az, amit folytatott *Helmezy*: hogy t. i. ujságkiadásra is vállalkozzék. Hiszen a szabómesterek is csak vergődve éltek meg addig, míg az egyik rátért, hogy a posztót is maga árulja ezentúl — s lám, hány *marchand tailleur* boldogult azóta!

Elég önzetlen vagyok örvideni azon, hogy *Rákosi Jenőben* is szerencsés vállalkozót láthatok a hazai ujságkiadás mezején; hogy nemcsak kiszabja a posztót, de maga árulja is. Mert hogy egyazon hüvelybe ritkán szorult bele az író és a vállalkozó. Jobbára bizony az író élhetetlen teremtese a jó Istennek. S lám, midőn egyazon elmébe ójtja bele ezt a kettős adományt: a cikkelynek, a pénznek is szerző erejét — beköszönt a gyarapodás.

* * *

Nagy dolog ez Magyarországon, magyar nyelvű vállalattal, még ma is.

Azt, hogy minden falunak van már magyar lapja, néha kettő is, nem jelenti a magyar sajtó boldogulását. Mert a legtöbb ilyen lapocskák csak tengődik s meg sem élhetne külön támogatás nélkül. (Vármegye, város, vidék, egyletek s néha a n. é. kormány is, mely elvéte tán központi nagyokban is tartja a lelket.) Az is igaz, hogy annak az ezer és egy lapocskának legkevesebbje szolgál rá a pártolásra. Tudás, hivatás, izlés, komolyság, némelykor bizony meggyőződéssel nélkül vág neki az ujságírásnak valamely kétségbeesett legény s követeli a maga számára az elismerést. Akár a kártyagyártó, aki piktornak tartja magát, mert királyokat, hölgyeket és hősöket fest. Az pedig rég multa idejét, hogy csupán elhibázott exisztenciákból telik a zsurnalista és a fotografus, mert a legtöbbje már-már a művészet magasára emelte az ujság-s fényképírást.

* * *

Magyarországon élünk s így természetes, hogy a német ujságvállalatnak biztosabb az alapja nálunk. S így természetes az is, hogy ha a »Budapesti Hirlap«, »Pesti Hirlap« s társai 20.000, tán 30.000 pél-

dánnyal dicsekednek, a »N. Pester Journal« egymaga nagyobb számban jelen meg valamennyinél. (A »P. Lloyd«, mint a »Times« is, nem a számával, de a súlyával hat.)

Kedvező korszakban is élte alkalmát a lapkiadásnak *Bródy Zsigmond*, kit e napokban kísérték ki a temetőbe szokatlan nagy részvétellel, amire méltó is volt. De ő, ki magyar ujságírásról kezdte, a — sajna! — nagyobb sikerrel biztató német sajtóhoz szegődött. Kapóra jött neki egy elhanyagolt, halódófélben lévő lapocskák, mely pénz és ügyesség híján szűkölködött. Másodmagával váltotta magához, és tapintattal, élelmességgel s avatottsággal rövid időn elterjedés dolgában minden hazai lap fölé kerekedett.

Kifelejtettem a siker okaiból egyet: a szerencsét. Soha szerencsésebb ember ennél a *Bródy Zsigánál*. Régóta ismertem s így látója voltam az ő fokozatos haladásának a földi javakban is.

Nagyra vagyok vele, hogy egyik válságos perczében rája szorultam. De hiszen ez az én szorultságom is csak az ő szerencséjét szolgálta.

* * *

A dolog így esett.

Az idétt, hogy elsőben találkoztunk, léptem ki az életbe. Nem nagy komolysággal néztem elébe az én orvosi jövendőmnék. Megcsapott *Czigányország* friss szellője, belekóstoltam a bohémség borába s becsiptem tőle. Am szüleim, főképen édes anyám, forrón vágyakoztak rá, hogy diplomáimnak (mert kettő is volt), illő hasznát vegyem. De, mert titkos szerelmemről le nem tehettem: egyre irogattam, persze minduntalan más néven. De hajh!... a *Náday Ezüstös*, a *Csicseri Bors*, a *Porzó*, a *Forgó János*, a külön betűk s később már csak a havi jegyekből szedett csillagászati rajzok, mind, mind rám vállottak, míg a szegény fiatal dr. *Ágai Adolf* orvos és szülésmester urat, aki rendel naponkint d. u. 3-tól 5-ig, senki sem ismerte. Pedig az ő délutáni 3 órája már reggeli 8 óraker kezdődött s bátran eltarthatott volna kapuzártáig. De hát »önnyi is muszaj, mög innya is,« intett engem *Dudás bácsi*, aki hüven tisztogatótt rám. S így elmentem a korcsmába, a korcsmából a kávéházba, ahol a pajtások között gyorsan tellett az idő. Ebben a körben láttam *Bródyt* először.

Fanyar volt és komoly. *Heckenast Gusztáv*, ki a *Pákh Albert* »V. U.«-jába irogatótt bécsi leveleimből ismert, rám bizott egy napilapocskát, melynek »Szinházi Látcsó« volt a neve, s mely a helyi s különösen a színházi híreket közölte. De mert jegyezni orvosi minőségemre való tekintettel nem mertem,

rövidesen Bródynak ajánlottam fel a felelős szerkesztő diszes állását. Kapott rajta. Épp akkor állás nélkül volt, lemondott a jogi pályáról is, minthogy hivatalos ujságírásra szánta magát. Harmadikul Szini Károly állt mellém s megeredt a világon a legvigabb szerkesztés. Radnótfáy Sámuel, a Nemzeti Színház intendantsa, melegen karolta fel lapunkat, mely ugyanis a vezetése alatt álló intézet érdekeit szolgálta. Hármunk közül az egyiknek mindig szabad bejárata volt a — kakasülőre, az ünnepnapok kivételével persze, mert ilyenkor mindig megtelt a karzat, hétfőn pedig ugy sem jelentünk meg. Bródy, már akkor is fájlalván mindentagját, a vizek fölött lebegő szellem szerepére vállalkozott s csak kritikusa volt sűrűn teleshántott hasábjainknak. Maga nem dolgozott. Ugy látszik, élete végeig vallotta ezt a gyakorlatot. Egy alkalommal, midőn már sokra ment, mély meggyőződéssel mondta nekem, hogy sikereihez szerencsét kívántam: »Barátom, az ember nem abból csinál pénzt, hogy maga dolgozik, hanem hogy másokkal dolgoztat.« Oh, és az eredmény a legfényesebben igazolta ezt az ő diadalmas felfogását a munkáról.

Nem mondhatom, hogy enyhe bíránk volt. »Színházi lap kritikája a föltétlen dicséret«, mondá. »Különösen a vezetés, ez mindig tökéletes!« — fejezte be intését. S a bécsi burgtheateren nevedett izlésemet smokságnak nyilvánítván, magasztalások virágos kosarát rakta élém. Csak válogatnon kellett a dicséret ökölnyi rózsáiban. Fogadott koszorudobáló, író claqueur lettem önértetes bíráló helyett. Ovatosága kétségbejuttatott. Egy izben a napi-hirek elsejében apróra le volt írva az a rablógylkosság, mely a Ferenczvárosban esett akkoriban s nagyon felizgatta a kedélyeket. Másodikul az operai pazánista esküvője s harmadikul a katonai és polgári helytartó *Albrecht*, főherczeg portásának balesete következett, kit a palota boros pinczében egy patkány megharapott. No, jött erre prédikáció! Hogy Kufsteinba akarunk-e kerülni mind a hárman! Hová gondolok? Harmadik helyre tenni egy főherczegi udvari hirt!

Meg is romlott volna köztünk a jó viszony, ha szerencsére Heckenast egy szép és meleg juniusi napon meg nem szünteti a mi kis ujságunkat.

* * *

Bródy közben erősen fejlődött. A »P. Napló« részére írt első cikkeket, majd ministeri hivatalnok lett, meg újból szerkesztőséget vállalt, míg én a csöndes irogatással egyszerre szintén csak egy lap élére kerültem. A »N. P. Journal« folytonos terjedése a hazai ujságtermelés történetében példátlan. Bródy irigyei azt állították, hogy ezt a nagy sikert a *nyírásnak* és nem az *írásnak* köszönheti — annak a nagy ollónak t. i., mellyel az apró anekdotával telehintett mellékletet nyirbálja — igazában nyirbáltatja össze. »Mert hiszen láthatjátok«, mondák. »Minden elterjedtsége mellett sem képes politikai actióra!« Tán van ennek az ítéletnek egy kis magja, de mit jelent ez a sokszorosodó előfizetők és hirdetőik bizonyosága mellett?

Bródyról és szerkesztő társáról *Schnitzer* Ignác-ról (fordította a »János vitét« s írta a »Czigány báró« daljáték német szövegét) elmés jellemrajzocskát szolgáltatott *Rothfeld* Soma, a legjelesebb német-magyar ujságírók egyike.

— Hát ide nézzen! mondá. Ez a »N. P. J.« aranybánya, erősen alapozott vállalat. Igaz-e? Also! Egyszer csak azt hallja az egyik gazdája, hogy a Szerecsen-utczában a Kóbi Blau és a Dávid Gelb összeállnak és csinálnak egy német lapot. A »N. P. J.«-nak az egyik szerkesztője megjed s álmatlan éjeket tölt el. Félti a lapját ettől a hirdetett vállaltól, mely persze soha valóra, vagy ha igen, veszedelmessé nem válhat. *Ez Bródy*. Ugyanez a hír terjed, hogy a Rothschild-csoport olvasatlan milliók-kal a »P. Lloyd« s a »N. P. J.« ellen versenyt fog támasztani. Legelső publicisták, kábeltelegrammok, levelezők a világ minden fővárosában stb. Erre a másik, hátra dőlve a bő zsöllyeszékben, vastagon ergetve finom szivarjának füstjét s csucosodó hasa fölött összefonván kövér kezét, szélesen mosolyogva így fog szólani: »Bogatelle! Én megírom a Journalba az én vasárnapi tárczaczkikecskéimet . . . azután jöjjön Rothschild, ha mer!« *Ez Schnitzer*.

* * *

Már dussgazdag ember volt Bródy, midőn Ischlben találkozom vele. Az »Arany kereszt« fogadóba mentünk ebédelni, melynek pompás főztjét ismerik minálunk is. En, hála az égnek, megdönthetetlen jó étvágygal dicsekszem. Mig levestől a sajtig kifogástalan ebédemet költöttem el, Bródy melancholikusan nézte az én ételfogyasztó erőmet s a következő panaszos szózatra fakad:

— Nézze. Gazdag, talán nagyon gazdag ember vagyok. De nekem évek óta nem jön álom a szememre, sohasem eszem jóízűt. Aki darabja 3 frtos szivart szívhatnék, ezt a krumplilevélből sodorított gyalázatos hitvány portorikót szopogatom. Ha itt vagyok, ott szeretnék lenni. Mindig hallom a »Wanderer« dalának végsőratát: »Dort wo Du nicht bist, dort ist das Glück.« S most nézem önt. Eszik mint a tűz, alszik mint a tej, füstöl virginiát s örömét leli az életben s a világban. Mit adnék én az ilyen testi és lelki épségért! Szerencsés vagyok, de boldog nem.

Csak hogy nem sirt bele a tányérjába.

Ha feje szédülős, gyomra gyöngé volt is, de a szive ép maradt. A jótevésbe nevedett bele, hogy legalább a lelkét lakassa jól. Jutott neki a sors kedvezéséből annyi, hogy negyedrésszéval is beteg gyermekek ezreit válthatja meg a szegénység gyilkos métyétől. S hullatta az áldást egyebivé is. Oda mindig, ahol sebeket gyógyíthatott bő adakozásaival. S ami e kincs-szórására hajtotta, egy drága nő emléke vala, kit a halál szakított el mellőle, s aki még utolsó pillanatában is, megölelve az urát, így szólt: »Köszönöm, azért annyira szeretted.«

Te nem csak szerencsés, de boldog is voltál, Bródy Zsiga!

Csicseri Bors.

Ki a nagyobb?

— Bonbonok a Kossuth Ferencz vezér cikkeiből. —

Édes hazánk a nyomor és szenvedés karjaiba löketett Magyarország legnagyobb ügyvédje, *Polónyi Géza* leplezte *Drill Bélát*, hogy előre elkészítette a derék *Fazekas Ágostont* sujtó ítéletet. Ime, a törvénytelenység első mérges gyümölcsei a magyar igazságszolgáltatásban, amelyet pedig oly tiszteletreméltó hévvel és nagy tudással szolgál, édes hazánknak nem kevésbé legnagyobb másik ügyvédje, *Vázsonyi Vilmos*, sőt a fejedelmi válópörökben európai hírű szak tekintély: *Visontai Soma* is.

Én — és ezt nyomatékkal mondom — én mindig kerestem a békés kibontakozás utjait. Ebben nem maradtam mögöttem *Szell Kálmánnak*, édes hazánk legkiválóbb bikatenyésztőjének sem. Naponta értekezem *Apponyi Albert* gróf tisztelt barátommal, édes hazánk legszebb baritonhangjának tulajdonosával, *Bánffy Dezső* báróval, édes hazánknak kétségkívül legügyesebb röpiratírójával, sőt *Sághy Gyulával* is, édes hazánk legérdemesebb osztrák jogtanárával.

Egyes lapok részleteket is közölnek a béketárgyalásokról. E részletek azonban nem felelnek meg a valóságnak. Sajnos, a korona még mindig nem enged s így nincs kilátás arra, hogy *Bolgár Ferencz*, édes hazánknak e legkiválóbb katonai szakértője mihamarabb elfoglalja a honvédelmi tárczát.

Csak reménykedünk és bizakodunk, mint ezt *Rátkay László*, édes hazánk e legkitünőbb költője oly szépen mondja. És igazán kétségbe kellene esnünk, ha olykor *Sípulusz*, édes hazánknak e legfényesebb humoristája nem derítené föl borongó hazafi lelkünket sikerült vicceivel.

A csipesz és a gummicső.

Végigvarrtam a pácienszt
Csupaszon,

Beleejtém a sebébe
Kutaszom.

Hogy béna lett a páciens,
Nem bánom,

De a régi kutaszomat,
Hej a régi kutaszomat
Istenuccse sajnálom.

*

Hej doktor ur, jó doktor ur,
A sebészek nagyja,

Ezt a csövet, gummicsövet
Lábamban ne hagyja!

Az igaz, hogy beteg vagyok
S még nem álltam lábra,

De Ön sem jött gummicsővel
Erre a világra.

*

Meg ne mondja jó kolléga

A főnöknek,

Az operált páciensek

Mitől nyögnek!

Ha kérdi is, mondja Ön,

Hogy mindnek a foga jön,

Hopp kolléga!

*

Beborult az ég is én felettem,
Gummicsővem otthon felejtettem,
Ha itt volna, bizony jó is lenne...
Most a sebben mit felejtsek benne?

*

Ha meguntad babám

Vélem az életedet,

Vitess a kórházba,

Szent-János-kórházba,

S operáltass engemet.

Írasd a fejfámra,

Hogy itt nyugszik egy árva,

Akinek egy dicső,

Hosszu, nagy gummicső

Volt gyászos halála.

*

Most a betegnek

Tuljó a sora,

Vág s szur a kórház

Minden doktora.

Hangsúlyozzuk, mint már sokszor:

A beteghez ha a doktor

Operálni jó,

Legyen kéznél csipesz, kutasz

S elég gummicső.

Nagy dobverés

az évnegyed küszöbén.

... Mert tisztelt Ujságolvasó Közönség! Mit adnak Önöknek négy krajczárért egyéb lapvállalatok. A lapot, semmi egyebet, csak a lapot.

Mi ellenben — figyeljenek! Karácsonykor kicsi naptárt, husvét táján nagy albumot, pünkösöd napján piros rózsát, jomkiperkor szegfűszeget. Minden hónap legelején száz (100) koronás pályázatot, minden három hónap végén kétszázötven koronásat. Szerkesztői üzenetet, teleteli bölcseséggel s ez az évnek minden napján pontosan jön, kérem szépen. Pótolunk mi orvosdoktor, javasasszonyt, tudós bábát, tanácsunkat ha fogadja, nem tesz soha semmi kábát, minden bajban, macskajajban, hozzánk tessék csak fordulni, gazdag ember lesz magából, minister lesz a fiából, minden bajra balzsamír a mi szerkesztőnk üzenetje. Hétköznapon háromezer, ünnepnapon harmincezer oldal lapunk terjedelme, elbámul az ész, az elme, hogy mi mennyit adunk kérem, más lapokhoz, hogyha mérem. Csinnadratta bum bum bum, sétálj be jó publikum, legelső az ideál, s ki az ideált szereti, zászlónk alá odaáll. Bumm, Bumm!

A budapesti Trepovok.

A rendőrség botrány-krónikájából.

Első felvonás.

(A közgyűlési teremben.)

Rendőrkapitány. — Szépen kérem az urakat, méltóztassék a közgyűlési teremből kifáradni.

Pozsgay (Héderváryhoz). — Látod, mindenki takarodik. A mai nap is elmulik a nélkül, hogy botrány lenne. Csak legalább letartóztatnának valakit. Te, én próbálok valamit.

Héderváry. — Köpd le a rendőrséget.

Pozsgay. — Ezt már tőlem nem veszik komolyan. Más a tervem. Kiabálj velem együtt.

Héderváry. — Attól félek, hiába koptatom a torkomat.

Pozsgay. — Próba-szerencse. Játsszunk visszhangot. Az utolsó szót mindig megnyomom. Te leszel a tihanyi fok és háromszorosan visszaadod.

Héderváry. — A fene bánja.

Pozsgay (kezdi). — Aki csal az — gazember!

Héderváry. — Gazember! Gazember!

Pozsgay. — Még egyszer.

Héderváry. — Gazember!

Pozsgay. — Szómon Tóni — lakáj!

Héderváry. — Lakáj! Lakáj! Lakáj!

Pozsgay. — Én nem leszek — hazaáruló!

Héderváry. — Áruló! Áruló! Áruló!

Rendőrkapitány. — Kérem az urakat, távozzanak.

Pozsgay. — Kutjának parancsol. (Visszhangnak kiált.) Alsó, felső, király.

Héderváry (eltalálja a gondolatját s belevág). — — Disznó! Disznó! Disznó!

Rendőrkapitány (mosolyogva). — Hetes, nyolczas, kilenczes, tizes...

Pozsgay. — Mit tréfál itt az ur? Ez nem játék. Az a főispánnak is szólhat.

Héderváry. — Még az urnak is. Kiálts csak belém, Miklós!

Rendőrkapitány. — Sajnálom, de én e természetű ritkaságban tovább nem gyönyörködhetem. Ha az urak elmennek, zárják be az ajtót. Alásszolgája.

Pozsgay (elébe ugrik). — Hohó, nem oda Buda! Az ur le van tartóztatva.

Héderváry. — Ne ereszd, aki teremtette!

Rendőrkapitány. — Bocsánat, de én szolgálatban vagyok.

Pozsgay. — Ismerjük már az ilyen fogást. Gyerünk csak a rendőrségre!

Héderváry. — Dicsérem az eszed! Vigyük a rendőrségre. Ide azzal a gyiklesóval. (Elveszi a kardját.) Hé, detektív, hozzon kend fiáért! A kapitány urat letartóztattuk. Motozd meg, Miklós.

Pozsgay. — Ugy lesz. Te addig huzd ki belőle a madzagot, hogy fel ne kösse magát.

Rendőrkapitány. — De uraim, ne sértsenek

meg személyes szabadságomban, mert különben kénytelen lennék önöket letartóztatni.

Pozsgay (sugva). — Ezt akarjuk mi is. (Fenn.) Ismerjük már az ilyen fogást. Előre csak!

Rendőrkapitány. — Óhajtásuk parancs előttem. Tehát gyerünk!

(Pozsgay és Héderváry a kapitányt és a detektiveket a rendőrségre czipelik.)

Utolsó felvonás.

(A rendőrségen.)

Pozsgay. — Itt volnánk. Most már ne komédiázzunk, Lehel. Sajó barátom lesz szives bennünket kalauzolni.

Héderváry. — Ne haragudjanak az urak, csak tréfa volt az egész.

Rendőrkapitány. — Kész a bocsánat. Lesznek szívesek az urak a főkapitány előtt igazolni?

Héderváry. — Szívesen. Addig itt várakozunk. (Helyet foglalnak.)

Pozsgay. — Fene éhes vagyok. (Köpní akar.) Még köpni se bírok. Nincs mit, kiszáradt a torkom, a bendóm.

Rudnay. — Isten hozta az urakat! Sajó urat önök hozták be? Igazolta magát előttem. Szolgálhatok valamivel?

Pozsgay. — Ha már itt vagyunk, szeretnék valamit kosztolni. Mit lehet itt kapni?

Rudnay. — Amit itt lehet kapni, azt nagysádtoknak nem ajánlom. Talán a Pannóniából étlapot hozatunk.

Pozsgay. — De csak gyorsan!
(Detektív szalad, jó, Pozsgay választ, detektív rohan és tizfogásos ebédet hoz.)

Héderváry és Pozsgay (hozzálátanak.)

Rudnay. — Jó étvágyat, uraim! (El.)

Pozsgay. — Disznó goromba ember ez a főkapitány. Legalább annyit megvárhatott volna, míg jóllakunk, hogy egészségünkre kívánhassa.

Héderváry. — Ugyan mit várhat az ember az ilyen pesti Trepovoktól? (Rágyujtanak, a Saskörbe kocsiznak, ahol felháborodva mondják el a legújabb rendőri botrányt.)

Uj rang.

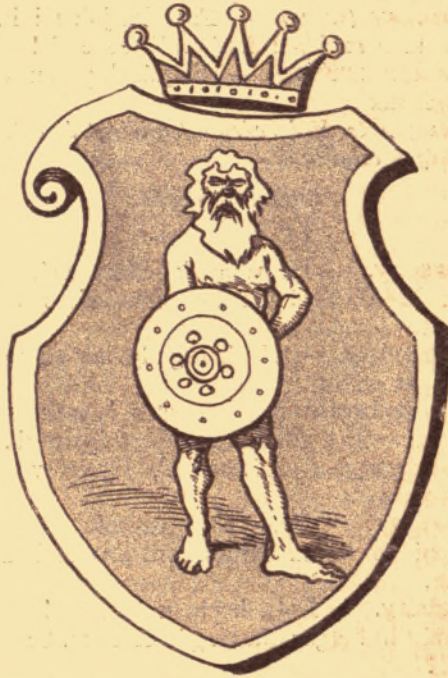
Kristóffy folytatja az atrocitásokat, a renitens vármegyék nyakára küldi az ő sáskáit, akik a felfüggesztett, elcsapott tisztviselők helyébe ülve, a vármegye dolgában tovább pipálnak.

Most aztán megesik, hogy egy vármegyének két-három viczispánja, főnótáriusa, miye van, ami a közéleti czímtárban nem kis kavarodást idéz elő.

Zemplénben úgy oldották meg ezt a kényes kanapépört, hogy az igazi, de most felfüggesztett viczispán mellett a helyettesített viczi-ispánnak nevezték el.

A viczének a viczije: igazán szerény fajtája a divatos rangkórságnak, mely ezzel is beéri.

UJ NEMES.

(Zöld mezőben pajzsot tartó meztelen ember áll és hazudik.)

IRODALOM.

— Egy új verskötetről. —

»A kiállításba helyezett forradalom dal-füzére« címűmel gyűjtötte kötetbe legújabb költeményeit Zoltánffy Zoltán, a lángelkű dalnok és nemzeti küzdelmi oszlop. A kitűnő költő e kötetével valóban hézagot pótol. És pedig olyan hézagot, amely akkor fog támadni, ha tényleg lesz forradalom Magyarországon. Köztudomású tény ugyanis, hogy a magyar nemzet nem készült el teljesen egy bekövetkező forradalom eshetőségeire. Mindene megvan hozzá, csak éppen a megfelelő forradalmi dalok hiányoznak, amelyek egyes ünnepélyesebb forradalmi tényeknél szavalhatók és énekelhetők lennének.

Ez irányban történtek ugyan már némi kísérletezések az ellenzéki napilapok hasábjain, de bármily jóindulatúak voltak is e kísérletek, arra mégsem voltak alkalmasak, hogy a nemzeti küzdelem kizárólagos küzdő fegyvereivé válhassanak, mert hiányzott belőlük a szakszerűség és a forradalmi technika alapos ismerete. Zoltánffy Zoltán kötete a forradalom egyes fázisai szerint oszlik fejezetekre. De nemcsak a forradalom eddig elismert fázisait tartotta szem előtt, hanem kiterjeszkedett a modern haladásra is és a technika újabb vívmányaira. Így például ő a hangfestő részletekben az immár megunt kard-csattogáson és ágyúbömbölésen kívül felölelte a gyorstüzelők berregését, a shrapnelek puffogását és az úszó-aknák moráját is.

A hagyományos »pihegő futár«-t nagyon helyesen drótnélküli táviróval cserélte föl és viszont a várak »szilárd bástyafalai« helyett drótsövényeket és futóárkokat alkalmazott.

Ime néhány fejezet-czim a fölötte gazdag kötetből:

I. »Utcán és teren...« Talpra magyar-szerű költemények; fölötte alkalmasok párkányokoni és erkélyekeni szavalásra.

II. »Négyes férfi-karok« — harczba induló katonák számára.

III. »Sirva vigad a magyar« — nagyon alkalmas gondülő bordalok ama hazafiak számára, akik ugyan nem mentek el a csatába, de mégis fáj nekik a haza sorsa.

IV. »Mártir vagyok, mártir...« bánatos érzésű hallgatók a forradalom leverése utáni időkre. Szólóhangra és férfikarokra is átültetve.

De a kötet legbecsesebb alkotásai az ugynevezett »menetelési dalok«, amelyek az időmértékes és ütemes vers-formák segítségével nagyon meg fogják könnyíteni a harczoló katonák fáradsalmait. Szemelvényül álljon itt e strófa:

Tramteretramteretramterera!
Csillog a, villog a harcz fegyvere!
Truttututrututtutrutúrú!
Zöldel a dicsteli cserkoszorú!

Vagy például nagy hadászati jelentősége lesz bizonyára a torlaszokról szóló költeménynek is, amely a barrádok stratégiai előnyeit taglalja nagy szakavatottsággal. A gyönyörű költemény így kezdődik:

Zsarnok-jogod, mit bitorlasz,
Megtöri majd ez a torlasz!
Ez a torlasz oh be jó, —
Nem megy át rajt' a golyó!

Nagy hálával tartozunk Zoltánffy Zoltánnak e munkájáért, amellyel ismételtlen bebizonyította, hogy nem riad vissza az áldozatoktól, amidőn hazája segítségére kell sietnie. Egyes kötet ára füzve öt korona, nemzetiszinű diszkötésben, a költő sajátkezű köszönő soraival harmincz korona. A beküldött pénzeket »Nemzeti küzdelem« című rovatunkban nyilvánosan nyugtázzuk.

CSODABOGÁR.

— A frissesség hevében. —

A Friss Ujság január 9-iki számában, az első lap harmadik hasábján közli a pestmegyei viharos közgyűlés egyik főszereplőjének arcképét, a következő aláírással:

»Pozsgay Miklós.

— Gazember hazaáruló! Bitang!
Szarvasmarha! Gyalázatos fráter!
Disznó! Betyár!

Ellenben a Magyarkanizsai Friss Ujság a következő orvostudományi novummal kedveskedik nyájas olvasóinak:

»Hirtelen halál.

Magyar Ferencz, ki már hosszabb idő óta szívészűhűdésben szenvedett, tegnap d. e. 8 óraker Petőfi-ut 10. számú lakásán hirtelen meghalt.

Ber

P. M., aki köppel spricczöli össze hazafi-fájdalmát. (Májarász Viktor ismert képe után.)

Jönnek a kormánybiztosok.

Azt mondják, hogy utban van már sok kormánybistos;
Ettől erősödik majd s lesz a kormány biztos.
Minek az a sok drága kormánybistos oda.
Van jobb hatalmi eszköz: a bot és kalóda,
Hogy nem lesz hivatalnok, ne féljünk egy cseppet,
Azért teremté az Ur a Hansit meg Szeppet.
Csaszlauban meg Iglauban negyven éve várnak,
Mikor kell már beamter a betjár matyárnak.
Excellencz Kristóffy ur csak egyet füttyentsen,
Nyelvével, vagy ujjával csak egyet csettentsen:
S itt terem az egész had szolgálatra készen
S uti- s kormánybistos, minden biztos léssen,
Azt a gotterhaltéját Excellencz, füttyentsen,
S nekünk akárhonnan is beamtert teremtsen!

IJESZTGETÉS.

Jámbor vidékiek szemlélik a budai királyi palota ékes termeit. A S esztendő s Janika el-elmaradozik a szüleitől.

Gondos apa. — Gyer ide, mert különben itt fognak — főispánnak.

Az uj Lehel-kürtje —

— sofárként fújja dr. H. L.

A múzeum-bárók.

A benzín-, cukor-, szesz-, és börze-bárók arisztokráciája a Tornay-Schossberger familiával szaporodott. A lapok szemére hányják a legujabb keletű báróknak, hogy megkékvéresedésük alkalmából sikerülten becsapták a mi öreg Múzeumunkat, amelynek 300,000 koronát ígértek, de egy fityinget se adtak. A köszönő levelet zsebre vágták. A bárói koronát a fejükre illesztették és hallgatnak.

Kiküldött tudósítónk ebben az ügyben fölkereste az új dinasztia látható fejét, aki könyvtár-szobájában valami kikészítettlen pergamenteket rakosgatott. Ezek még bőr-állapotban valának s első pillanatra elárulták, hogy viselőjük ama félnék mezei vadak közé tartozott, melyeknek vadászata január végétől augusztus közepéig tilos. (Ezt azért írta körül ilyenformán kiküldött tudósítónk, mert nem akarta, hogy a nyulbőr czélatosságnak vehető kiejtésével a Tornay-Schossbergerek magyar nemességét és kékvérést a legfrissebb bárói korona daczára aposztrofálja. Elvégre is, aki nem született bárónak, ha módjában áll, meghalhat úgy, mint báró.)

— Mivel fáradozik Méltóságod? — kérdezte tudósítónk.

— Öseim relikviáit rendezem.

— Ezeket talán a Múzeumnak adományozza Méltóságod?

— Nem biz' én, hiszen a Múzeumtól én már megkaptam a magamét.

— Ugy mondják, hogy a Múzeum Méltóságodtól nem kapta meg a magáét.

— A feleletem a következő adoma lesz. Az egyszerű polgári származásu izraelita, aki még akkor nem volt báró, benyit a cukrász-boltba. Kér egy krémet. Nem eszi meg, visszaadja és kér helyette egy fánkot. Azt megeszi és távozni akar.

— Tessék kifizetni a fánkot — szólnak rá.

— Miféle fánkot? Hát nem odaadtam érte a krémet?

— Hát fizesse ki a krémet.

— A krémet? Isten a világ felett, hát megettem a krémet?

A méltóságos ur engedelmevel kiküldött tudósítónk jóízűen kaczagott, minek utána a báró ur így folytatta:

— Így jártam én is. Igértem a Múzeumnak egy csomó pénzt. Ezért kaptam a köszönő levelet. Ha nektek ez is elég, gondoltam, akkor kvittek vagyunk. Most felhányják azt a rongyos köszönő levelet. Hát minek adták? Hát befizettem én nekik a pénzt?

Kiküldött tudósítónk abban a hitben távozott, hogy a legfrissebb báró urnak teljesen igaza van. A Múzeum senkit se bárósíthat. Minek megy ő bele olyan üzletbe, amit úgy bonyolítanak le, hogy *hoczi* — nesze!

APRÓ HIREK.

☞ **Kristóffy József** belügyminister minden további izetlenség elkerülése végett, önmagának engedélyezte az *ypszilanti* utónevet.

* * *

○ **Rémhírek. Polónyi** Géza visszavonul a magánéletbe. A kedélyes polyákok, *Goluchovszkyt* megbuktatja a rossz külpolitika. Most már csakugyan: *Finis Poloniae*.

* * *

☞ **Könnü nekik.** A tudomány szenzációja e héten az, hogy *Kukula* prágai egyetemi tanár összenőtt ikreket választott szét s a volt összenöttek az operáció után igen jól érezték magukat. Könnü nekik. Mi is ilyen összenőtt ikrek vagyunk Auszriával. Válasszon el a professzor ur bennünket is. És mi is igen jól fogjuk érezni magunkat.

* * *

○ **A rébusz megoldása.** *Kovács* Gusztáv debreczeni főispánról írták, hogy amikor a halottaskocsin vitték a városba és szünet nélkül ütlegelték, ő folyton könyörgött és imádkozott. Most értjük már, hogy az árva lélek miért fohászodott így: »Ora pro nobis«. Nyilván az arany óráját könyörögte vissza.

Az egyetlen „vivmány”.

— A bécsi bankó-égető bizottság. —

Lukács Gyula, alelnök. — A haza nevében, brennolok egy milliót.

Önszervezkedés.

Achim L. András újjászervezett elvtárs a békéscsabai piacon így beszélt:

— Elvtársaim! A munkaerőt kizsákmányoló tőke elleni harcunkban, az osztályuralom elleni nehéz küzdelmünkben hatalmas fegyverünk a szervezkedés! Tehát szervezkedjünk, hogy erősek lehessünk, hogy a kapitalisták uralmát megtörhessük. Le a tőkével, fel a munkabérekkel! Éljen a szervezkedés!

És megválasztották szociáldemokrata képviselőnek. A napokban a békéscsabai cséplőgép-tulajdonosok értekezletén meg így beszélt:

— Birtokos társaim! Bizony kinyílt a szegény emberek szeme. A munkabéreket fölemelték és azt akarják, hogy az Isten nevében csépljünk. A munka szervezkedett, hogy tönkre tegyen bennünket, szegény kapitalistákat. Szervezkedjünk mi is. Emeljük fel a cséplés árát, hadd fizessen a szegény ember is. Le a munkabérekkel, föl a haszonnal! Éljen a szervezkedés!

És megválasztották a cséplőgépek diszelnökének.

PASSZIV ASSZISZTENZIA.

— Megtörtént Debreczenben. —

Rendőrkapitány (a kávéház ablakából szemléli a halottaskocsira dobott főispán megkínostatását). — Hátha mégse ez az *igazi* Kovács? Micsoda blamázs lesz ez a rendőrségre!

ROSSZ ÁLOM.

— Képzeld, édes, azt álmodtam, hogy főispán lettem
s te vagy a vármegye!

— Még álomnak is iszonyu!

A tyúk töprengése.

*Ejnye kakas-teremtette,
Mily keresett lettem,
Magam tojok mostan annyit,
Mint hajdanta ketten.
Tojásomért nemcsak kofák
Érdeklődnek mostan
S elkapkodják rögtön, amint
A világra hoztam,
Aranynál is, gyémántnál is
Keresettebb a tojás,
Kot-kot-kot-kot-kot-kodács.*

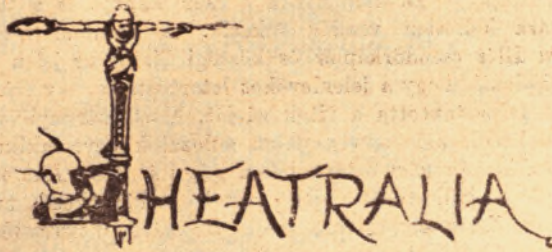
*Hogy a tojást vizsgaszemmel
Nézegetik végig,
Azt hittem, hogy csupán a friss,
Jó tojás kell nekik,
Am ily furcsa, nagy csalódást
Még a szent se látott,
A friss tojást nem veszik meg,
Hanem csak a zápot.
Friss tojásnál, jó tojásnál
Kedveltebb a záptojás,
Kot-kot-kot-kot-kot-kodács.*

*Ha szeretik, én se bánom,
Az ő lelkük rajta,
Hiszen tudom, hogy az izlés
Különféle fajta.
Am a tojást másnak adják,
Jobban mondva, dobják,
Olyanforma indulattal,
Mint hajdant' a kopját,
Kopjánál is, dárdánál is
Gyilkosabb ma a tojás.
Kot-kot-kot-kot-kot-kodács.*

*Mert keveset tojik a tyúk,
Amék sokat kárál,
Nem megyek hát tovább én se
Ennél a strófánál,
Tojok tovább hát Önöknek,
Csak türelmet esdek
S ne mondják, hogy honi célra
A tyúkjaik restek!
Tudom, kivált Debreczenben
Közkedvelt a záptojás.
Kot-kot-kot-kot-kot-Kovács.*

**Főtiszt. Reb Menákem Cziczeszbeiszer
szörnyű átkozódása.**

— Fűispán ledjél te o Debreczínbo!

Kukoricza János.

(A János vitézt a napokban
Amerikában is bemutatták.)

Lejárta már magát itthon
A kedves levente,
Elfogyott a nézőtéren
Az ő regementje.
Nincs munkája, hejh, faczér lett,
Mégunta e város —
S egyet gondolt, kivándorolt
Kukoricza, Kukoricza János.

Pattogtatta karikását,
A kardját forgatta,
Mialatt a sok magyar szív
Ficzánkolt miatta.
Tapsoltunk a trikolornak,
Nálunk ez szokásos —
Jóforgalmu üzlet voltál
Kukoricza, Kukoricza János.

Előadtak háromszázszor,
Jól is laktunk véled —
New-Yorkban majd tovább élhetsz,
Mostan azt reméled.
Ám gondold meg: odakint a
Munka általános —
Nem lesz ott kinn sok szerencséd,
Kukoricza, Kukoricza János.

Kivándorolt bús magyarok
Mind dolgoznak ottan,
Karikásért, szép sujtásért
Szívük dehogyan dobban!
Frázisokból meg nem élsz ott,
Rossz napod lesz számos...
Gyere vissza — *hazaffynak*,
Kukoricza, Kukoricza János!

Premiére az Urániában.

Szana Tamás királyi tanácsos, az ismert agilis színigazgató, az Urániában ma mutattatta be Tormay Czecczinek, az ismert irónőnek *Szirének hazája* című darabját. A *szirének hazája* voltaképpen szinpadai neve Szicziiliának, amely foglalkozására nézve sziget és a Földközi tengeren tartózkodik. Tormay Czecczil pompásan dolgozta föl az előnyösen ismert szigetet és a színház ambiciózus igaz-

gatója költséget és fáradságot — t. i. a színház költségét és az irónő fáradságát — nem kímélve, hozta a távoli tengerről színre. A nézőtéren előkelő közönségből álló zsufoltság volt a darab bemutatóján, mely elsőrangú sikert aratott. A szereplők közül első helyen egy komoly, frakkos urat kell említenünk, aki egy könyvből olvasott föl és szellemes mondásaival sok tapsot aratott. A filmek összejátéka kifogástalan volt, az egyes szirének gyönyörűen domborítottak. Az Aetna drámai kitörései nagy hatást keltettek. A fényképek otthonosan mozogtak a szinpadon, s a vetítógépnek a publikum zajos tetszésnyilvánításaira sokszor újraadni kellett. A felvonások végével a közönség lelkesen tapsolta a szerzőt és a reflektort, a reflektor azonban szerényen kijelentette, hogy nem reflektál az óvációkra. Az átengedett zenekart *Pedal* Vinceze a tőle megszokott szívességgel dirigálta.

A Fehér-kereszt jegyében.

— A lelenczházból. —

Ügyeletes orvos. — Hát csak megint bejött a rendes évi járulékkal?

Mari, egy anya a népből (*beadja a kis babát, szeggyellősen mentegetőzik*). — Hát instállom, ebben a törvénytelen világban én is engedtem a *karhatalomnak*.

KÉP-REJTVÉNY.

Megfejtési határidő 1906. január 20-a.

Jutalma: az 1906-ra szóló »Sanyaró« naptárnak egy példánya.

A »Borsszem Jankó« 1988. (1.) számában közölt kép-rejtvények megfejtése:

I. Dán alattvaló. — II. Függetlenség.

A 34 megfejtő közül elsőnek sorsoltatott ki: A Czárán István elnöklete alatt működő, Belvárosi-kávéházi rébusz-hántoló részvénytársaság. Kiadójvatalunk előtt mint előfizető igazolván magát, az 1906-ra szóló »Sanyaró«-naptár egy példányát átveheti.

Diák ismeretek tára.

— Terjeszti Bukovay Absentius. —

A mai postával a következő levelet küldtem el az öregnek:

Édes Öregem!

Mivel a pénzeslevélhordó ujév óta, midőn csupán boldog újévet jött kívánni megfelelő eszközök nélkül, nálam nem mutatkozott és így — amint látom — kedves Atyám velem szemben is a »nemzeti ellenállás« álláspontjára helyezkedik: ezennel kijelentem, hogy

ha nyolcz nap leforgása alatt az 1907-ik évre kért száz korona előleget el nem küldi, én tiz nap mulva elfogadom a darabant-kormánytól a nekem felajánlott főispáni állást. Jelszavam: Hajlik, de nem törhet.

Hü fia

Abszi.

Vidéki trombita.

Vegyes passziv rezisztencia Mucsán.

Pipa Jani ur, aki külön meghatalmazás alapján vett részt a debreczeni főispáni installáczió, ma reggel hazaérkezett és nyomban jelentést tett a helybeli forradalmi bizottságnak a »Gusztai« esetéről. Előadása méltó derűtséget keltett és ünnepelt özvegyünk, Kuczoráné önga, aki a külügyek intézését vállalta, szeretetreméltó mosollyal hallgatta a nép egyszerű fiának paraszti szavait. Volt azonban a jelenetnek egy komoly pillanata is. Amidőn ugyanis Pipa Jani ur felháborodással utasította vissza a kormány zsoldjában lehegő újságok alávaló vádját, mintha ő botjával tiz centiméter széles és ugyanolyan mély léket hasított volna a hazaáruló főispán ur fején. Holott tudja a községben a legapróbb gyerek is, hogy ő minden ilyenfajta ünnepélyes szertartáson bikacsokkal jelen meg, amellyel soha akkorát ütni nem lehet, mint a taglóval. Már pedig egy főispáni koponyához tagló való.

A »forradalmi bizottság« ezután fölkérte Pipa Jani urat, hogy főispáni fogadások szervezésére iskolát nyisson és maga mellett kisegítő tanárokat alkalmazzon, akik fizetést ugyan nem kapnak, de czimük és rangjuk egyenlő az egyetemi professzoréval. Pipa ur átvevén a megbizást, nyomban megkezdte előadását; és mert kérdésére, ki vállalkozik főispánságra, válasz nem adatott, az örökifju Derby-győztest, a halhatatlan Söjtörnek Csipa nevű fiát lakoltatták ki a Kuczor-istállóból és vezették a bizottság színe elé. Minthogy a bizottság tagjainak nevét becsületszóval pecsételt titok őrzi, nem szabad elárulnom, hogy ki volt az első, aki a szerencsétlen négy lábút lepozsgajizta. Ilyet bizony nem mertek volna cselekedni a Caligula császár

ló-konzuljával. De ime nyilik a csür kapuja és a titkos tanyára kelletlen vendég érkezik. A hatalom vérebe: Daru Illés csendőrkáplár és községi biztos ur jelen meg és kijelenti, hogy a jelenlevőket letartóztatja. Az erőszak tehát felpattantotta a titok zárját. Most már nyilvánosságra került ama szerencsétlen áldozatok neve, akiken a kamarilla tán már a jövő héten gázol át. Özv. Kuczoráné ő ngán kívül tehát jelen voltak a következő urak: Sági és Zélig udvari tanácsosok, ifj. báró Weurewsheggj Dávid, Kecskés András, a diplomás tyuxemotomus, fiával; dr. Sajó Elemér, a kukaság serumának feltalálója, Tüdő Zsigmond és b. neje, aki rokonánál Chimay hercegnénél kártyavetői és vasalói minőségben szolgált, főt. Bujtár Frasibundus és mások. Tiltakoztak nevük közzététele ellen: Koptalaghy Jarosláv passiv marodörgróf, Lohoghy Lehel felelősünk és Tami Balázs urak. Utóbbi reményli, hogy főispáni titkár lesz a fia. Végül Vlk Podjebrád, aki mutatójával fenyegette meg a közeledő absolutismust.

Daru Illés ur beavatkozása kinos megbotránkozást keltett. Özvegyünk ő nga fátyollal takarta le arcát és megtiltotta Daru Illés urnak, hogy Pozsgay orsz. képviselő urat ezután is tegezze. Azt is közölte özvegyünk a községi biztossal, hogy a történekről értesíti Zichy Jenő gróf urat és megtorlást kér. Özvegyünk ő nga sajnálkozását jelentette ki, hogy Sájiné ő nga, ki nagyon szeret dicsekedni a főszolgabiróné látogatásával és azzal, hogy ők már nem visznek rituális konyhát: teljesen távol tartja magát a mozgalmaktól és máris a csillagkeresztes dámaságból vesz órákat Elsa v. Kuhschnappel k. a.-tól, aki meghasonolván szolgabiróékkal, explosiv bonbonok gyártásával és a spanyol udvari etikettnek magyar udvari viszonyokra való alkalmazásával foglalkozik.

A bizottság, miután tudomásul vette a »Botond-Bárdja« hiteles hírét, mely szerint a kormány teljesen szakított a nyápicz emberekkel és főispánjait a dijbirkókból válogatja és hogy Mucsának vagy Robinetti ur vagy Pillasinszky ur jut, szétozolt; — megadván a titkos jelt, melyről szövetségeseikre ráismernek. A pecsét alatt közölt jel: »Üsd a legyet!« (Értsd a főispánt.)

Dr. Hombár Mihály védbeszédeiből.

— T. fegyelmi tanács! Polónyi Géza ügyvéd ur védenczemet, Drill Béla járásbirót azzal vádolja, hogy a Fazekas Ágost pestmegeyi főjegyző ügyében nyomban a perbeszédek után kész ítéletet és kész megokolást olvasott fel. T. fegyelmi tanács! E vád méltatlan. Ugyis folyton azt panaszolják az ügyvédek, hogy a bíróságoknál horribilis módon szaporodik a restancia. Tehát védenczem nem megrovást vagy fegyelmit, ellenkezőleg nemzeti jutalmat érdemelne e pörös ügynek páratlanul gyors elintézéséért. Ezek alapján kérem a felmentését.

TÖNÖDÉS

SEIFFENSTEINER SOLOMONTUL.

O Hillel Bandworm mandta o feleséginek, o Gátlnok: »Kedves ületem, drágo anjalom, én oztot holom, hojd oz elváltas von ed kedjes selekedet, és én minden jót elküvettem, sopánsak eztet oz edjet nem. Ozért kérlek edjezel bele, hojd elváljonk magonkot. Igérem neked, hojd ozetán moj megintele meg-

esköszönk edmásol.« — Odik beszülte rá, míg o Gátl beléedjezte mogát és elmenték o robinoshoz és elválták. Ez várto edj dorobig, ozetán sörgette, hojd mikar eskösznek megintele mogokot mek? O Hillel felelte: »Ez valt o legnodjop kegyeség hojd tüled megszobodítottom engimet.« — Es ott hojdott ütet és ed fiotol szíp ononságot vette el feleségnek. — O Márkus fúpalgermestert szermetnének rábeszélni, hojd tekintetel o válságas ödükre motoson ed jú pildát, monjon o hivotólárul le. Moj ozetán megintele megválasztjonk ütet. Sopánsak ütet és senkit mást nem válosztonk.

Uj volapük.

— Magyarok a table d'hôte-nál. —

Uj szomszéd (mielőtt helyet foglalna). — Be-

Magyar vendég. — Be.

*

Pinczér. — . . . n'est ce pas?

M. v. — Szpa.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Luxus. Egyik-másik csipős, de jó. — Távirat. Ezt a témát más formában vettük sorra. — Triest. Ugyis kelletnél több a közösügyünk. Még az élcekből is azt csináljunk? — Kirurg.

Hogy egy sebész-professzor mulatás közben kirurg a hámból, vakmerő idea. — Tiszaujlak. Elmondva hatásos, leírva zamatát vesztí. — Udvari tanácsos. Régi, de nem jó. — Fr. E. Bármelyik köznap délutánján sziveskedjék a szerkesztőségben fölkeresni. — B. G. A szájhősök citatuma igazán korszerű, alkalom adtán ráolvassuk az illetőkre. A jóakaró buzgólkodásért hálás közönet. — Több levélről a jövő számban.

Felelős szerkesztő LIPCSEY ÁDÁM.

Kiadó-tulajdonos A Borsszem Jankó lapkiadó-részv.-társaság.

Vértes-féle Sósorszesz
Minden házban szükséges.

549

Zászlók, czimerek, diszítések kölcsön is kaphatók
Linhart Vilmosnál, színházi festő, Budapest, VIII.,
Hunyadi-utca 27. Telefon 58—83.

Mozgó reklámtáblák. A reklámnak az ipari és kereskedelmi forgalom ezen legszükségesebb tényezőjének ezer változataival találkozunk a mindennapi életben. A mit leleményes ember ezen a téren produkálhat, az nem marad kiaknázatlanul. De a nálunk eddig ismert reklám módjai eltörpülnek a **budapesti villamos kocsi** perronelzáró ajtai és pedig azoknak **külső oldalain** elhelyezett szebbnél szebb vaslemez-email hirdetési táblák mellett. Ezen reklám-táblák oly szembezők és feltűnők lesznek, hogy Budapest lakossága, valamint az ott megforduló idegenek gyönyörködni fognak bennük. Nemesak a villamosokra felszálló közönség, hanem az utcákon jár-kelők százezreinek állandóan szemük előtt lesznek ezen remek, szingazdag, művészi reklámtáblák s feltétlenül magukra vonják mindenkinék a figyelmét. A táblák minimális nagysága 50 cm. széles és 100 cm. magas. Körülbelül négyszáz kocsi jár a közuti villamos vasut vonalain naponkint, 12—18 fordulót téve. Mindenki tisztában lehet ezen új reklám **hatásával**, czél-szerűségével és bizton hisszük, hogy a t. hirdető közönség nem fogja elmulasztani e Budapesten még nem létezett reklám módot felhasználni annál is inkább, mert az árak, dacára a rendkívüli kiadásoknak, bérösszegeknek, az erős, tartós, művészi kivitelű tábláknak, olcsók. És pedig: **egy tábláért fizetendő egész évre 120 korona.** A táblák kifüggesztése 1906. évi márczius 1-én veszi kezdetét, mi miatt rendelések a f. évre **csak e hóban** vehetők fel. Bővebb értesítést ad a villamosvasuti reklám-társaság. Tulajdonosok: **Leopold Gyula és Vögerl Ágost Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. szám.**

KRONDORFI A LEGJOBB
NYÁLKAOLDÓ GYÓGYVIZ.

PAPRIKÁS
KOTÁNYI

e héten abban a kitüntetésben részesült, hogy a Felső a bécsi nemzetközi konyhakiállításán megszólítással tüntette ki és a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a paprikahüvelyéből kiállított Eiffel-toronyról. Kotányit ez a kitüntetés nem tette gögössé: ő ezután is mindenkivel szóba áll, aki nála **szegedi rózsapaprikát** akar vásárolni. Főüzlet: Budapest, Teréz-körút 7. Fióküzlet: Szeged, Kárász-utca. 633

Nachtmann gyógyszerész-féle vegy. prep.

"Egészségi gyapot dohányosok számára"

Kapható minden gyógyszerárban és Drogeriában.

Egyetlen szer, tudományosan bebizonyítva, nikotin ellen!

A legfelsőbb körökben bevezetve.

60 filléres nyálbákban, prospektussal.

Szabadalmazva.

Kitűnően véleményezve.

Több ízben kitűntetve.

Világhírű!

Budapest, Török József gyógyszerésznél VI. ker., Király-utca 12. szám (főraktár), Dr. Egger Leó és Egger J. gyógyszerészeknél, VI. ker., Váci-körút 17. valamint az összes nagyobb gyógyszerárakban és drogeriákban; ugyintén a m. kir. dohánykülönlegességi árúdban (Magyar Alajos) IV. ker., Váci-utca 11. 573

Raktárak:

CSŐ-és HÓLYAG-BÁNTALMAKAT

visszaesés nélkül gyorsan gyógyít a sanid-kapsula (3 Cub, 3 Salol, 10 Santol).

Ára 3 korona 70 fillér. —

A gyógyulás fájdalom nélkül történik és nem zavarja a foglalkozást. Szpecialisták ajánlják. 512

Főraktár: BUDAPESTEN

Török József
gyógyszerész, Király-u. 12.

Ritkaságok.

Photos és könyvek uraknak

gazdag próbaküldemény 5 frt.

Legújabbárjegyzék próbaküldeménnyel és kabinet-kép 1 frt (levélbélyegben is). Dobrovatz J., Pozsony 48 I. 546

Ha köszvényben, reumában szenved,

ne kísérletezzen semmiféle szerrel, hanem végyen egy üveg

Dr. FLESCH-FÉLE köszvény-szeszt,

mely csúzt. köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, ütés, erőltetés, rándulás, ficamodásból származó fájdalmakat és daganatokat biztosabban gyógyít, mint bármely más külső vagy belső gyógyszer. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető, még a legrégebb bajoknál is, melyeknél sem fürdő, sem gyógyszer nem használt. Kapható a feltalálónál, és egyedüli készítőnél: **Dr. Flesch Emil „Magyar Korona” gyógyszerárában Győr, Baross-ut 24. szám.** Budapesti főraktár: Török József gyógyszerárában, Budapest, VI., Király-u. 12. és »Opera» gyógyszerárában, Andrassy-ut 26. — 1/1, decziliteres üveg ára 2 korona. Huzamosabb használatra való »Családi» üveg ára 5 korona, 3 kis, vagy 2 »Családi» üveg rendelésénél bérmentve utánvétellel küldjük. 599

Dr. Ziffer gleichenbergi fürdőorvos antiseptikus fűdő-sója

eddig legjobbnak bizonyult nyálkaoldó hurutellenes belégzési szer. Idült tüdő-, gége-, garat- és orrhurut, kezdődő tuberkulozis, tüdőcsuchurut és asthma ellen. Feloldja és csökkenti a légzőszervekben meggyült nyálkat; enyhíti a köhögést és asthmatikus rohamokat és gyógyítja a rekedtséget. — Használati utasítás mellékelve. — Egy doboz ára belégzési készülékkel és orrillesérről II K, ezek nélkül 5 K 40 f. Egyedül megrendelhető: **Dr. Ziffer Emil Bpest, Nagykorona-utca 20. Főraktár: Szt. István gyógyszerár V., Nagykorona-utca 3. 646**

Vizhatlan kazal- és géptakaró ponyvák, gazdasági jutas és lenzsákak,

3 vagy 4 águ sodrott szőlőkötőfonalak a legjobb minőségben a Fischer-féle zsák- és ponyvagyárban BUDAPEST, Nádor-u. 31/33. szerezhetők be. Alapítva 1882. Ponyvakölcsönző-intézet. Legszerelhetőbb kiszolgálás. 634

UNGER H. Orvosok legkényelmesebbnek, legmegbízhatóbbnak ismerték el.

Asszonyvédő. Sok nőorvos, egyetemi tanár bebizonyíthatólag rendeli. Prospektus több mint 3000 hitelesített elismerőlevéllel ingyen és bérmentve. 1 Dts. 3.10 kor. bérmentve. Levélbélyegzet fizetésképp veszem. **H. UNGER** vegyi laborat. Berlin N. W. Friedrichstr. 91/92. 535

Művészeknek és műkedvelőknek

A NŐ MEGJELENÉSE

A női test kedvessége, szépsége, gráciája. 50 festői akttanulmány színnyomásban. Eleven modell pótolja. Természet utáni felvételek elragadó szépségben és pompás hű másolatban, Jan tanártól és más elsőrangú művészektől. Mind az 50 lap — 20x29 cm. alakban — elegáns szép kötésben csak 7 márka 50 pf. — Mutatványoknak 10 lap bérmentve 2 márka. Szétküldi a következő címre: **H. SCHMIDT's Verlag, Berlin, 49. Winterfeldstrasse 34. 542**

! URAK !

✦ Capsulae c. Oleo Santali 0.25 jegyű ✦

ZAMBA CAPSULA

Gyógyít hólyag- és húgycsőbántalmat fájdalom nélkül néhány nap alatt. Orvosok ajánlják. Sokkal jobb, mint a santal. Egyedüli gyáros: **CARTON.** 4 koronájával kapható. Fő-raktár és szék-küldő hely: **Török József,** gyógyszerár. Budapest, Király-utca 12. Brad C., gyógyszerár. Bécs 1., Fleischmarkt és minden budapesti gyógyszerárban. 529

Fényképeket

elsőrendű minőségben, kiváló, élethű és valódi szép alkotásokat, ugy érdekes leírások és olvasmányokat ajánlván küld meg, 5 korona utalványozása ellenében, a különlegességeiről ismert legrégebbi cég **R. Gennert 89. B. Faubg. St. Martin, Páris.** Dúsan felszerelt nagy raktáram pontos kiszolgálásra nézve mindig biztosított nyújt. 617

COGNAC

CZUBA-DUROZIER & Cie.

Francia cognacgyár PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

632

ved-jegy

Dr. G. Schmidt felforrás és tisztiorvos féle

Fülsolai

Csake ved-jegyvel allitja a valódi gyorsan és pontosan gyógyító időszakos süketseget, fül-fájást, fülzúgást, és nagyothallást még ifjú években is. Egyedül kapható üveg 1/2 p.

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerár Budapest, Király-utca 12. sz. 547

IGAZSÁGÜGYI TÖRVÉNYTÁR

rendeletekkel és döntvényekkel kiegészítve.

Hét kötet. Ö. ödik kiadás.

A hét kötet csinos vásonkötésben 60 kor.

Kapható havi 4 koronás részletek is, az Athenaeum részvénytársulat könyvkiadóhivatalában.

HA ŐSZÜL A HAJA

használja a hírneves **STELLA-VIZET** 2 korona

mely nem fest, hanem a haj ereleti színét adja vissza.

Kapható egyedül **ZOLTÁN BÉLA** gyógyszerárban.

Ő cs. és kir. Fensége József 15h. udv. szállította.

Budapest, V., Szabadság-tér, Postai szétküldés naponta. 644

GUMMI

és halhólyag (francia) tez. 60 kr., 1, 2, 3, 4, 6 frt. Capotes vagy bontes americe (rövid) tez. 1.50 kr. Perisoma (uj) havibaj alkalmasul viselendő övökleték. 1 frt 20 kr. Női óvszer »Pessarium oculisvum» Mensinga tanár szerint, orvosi rendeltetűre adatik ki. Dr. J. 1 frt 50 kr. Heretartó (suspensor) darabja 60 kr. 1, 2 frt. Sörvkötő elsőrangú gyártmány (Dr. Fürst-féle) egyoldalú 2 frt 50 kr., dupla 5 frt, készpénz vagy utánvétellel, 12 különféle

darabot tartalmazó mintagyűjtemény 2 frt. FEITEL LIPÓT-nál, Bécs, II., Osernigasse o 15W. — Magyar levelezés. 506

≡ Gyakorlati ≡ szakácskönyv.

— Irta gr. Festetics Andoráné, — Ára 2 K. Kapható az Athenaeum r.-társ. könyvkiadóhivatalában.

Aki kitünő étvágyfokozó
asztali italt óhajt,

Aki gyenge, lábbadozó

Aki ideges, álmatlan,

Aki vérszegény,

Aki sovány,

Aki szoptat,

Aki tüdőbeteg

ne mulasztja el saját érdekében
a kitünő hatásának elismert

MERCULES
maláta-tápsör
különlegességet inni.
Kellemes íz, bármédig eláll, nem romlik
Kapható minden nagyobb
csemege-, fűszer-kereskedésben,
kávéházban, vendéglőben és a
Hercules Sörfőzde
szétküldési telepén,

645 Budapest, VII. ker., Bethlen tér 3. sz.
Telefon 63-67. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Vidékre
postán küldünk 5 kg. próbaküldeményt (6 üveg) utánvétellel.
Vasuti szállítás téli csomagolásban.

A nők egészségéhez!

Lysoform

a bizonyos időkben fellépő kellemetlen szagot azonnal megszünteti. — A Lysoform igen olcsó: 100 gramm eredeti zöld üvegben 80 fillér, s ez elég 10 liter öblítő vízhez. Kapható minden droguériában és gyógytárban használati utasítással csak eredeti csomagolásban.

tartozik a rendszeres öblítés, mely langyos vízzel kevés fertőtlenítő anyag hozzáadásával történjék. E czélnek leginkább megfelel a mely nem ártalmas, nincsen rossz szaga mint a carbolnak, lysolnak és nem piszkítja a fehérneműt. A Lysofor további előnye, hogy kellemetlen szagot azonnal megszünteti. — A Lysoform igen olcsó: 100 gramm eredeti zöld üvegben 80 fillér, s ez elég 10 liter öblítő vízhez. Kapható minden droguériában és gyógytárban használati utasítással csak eredeti csomagolásban.

INGYEN

készíték fénykép után, műtárgyaim ismertetése czéljából bárkinek f. 6. február hó végéig egy művészi kivitelű Photo-mail (zománz) képet, ugy mellé, nyakendőtű v. függőbe foglalva, csak a hozzáillő remek színtartós, tömör fémtől készült keretért 2 korona fizetendő. Kifogástalan kivitelért szavatolok. Vidéki megrendelések is pontosan eszközöltetnek

FELD IMRE
festészeti műintézete által Buda-
pest, VIII. ker., Kerepesi-ut 71. sz.

Azlmre tessék ügyeini!

VALÓ-
di francia különleges-
ségek (óvszerak) csakis
F. Bergueranfilis leghire-
sebb párisi gyárostól
legelőnyösebben besze-
rezhetők 532

Polgár Sándornál
Budapest, VII. kerület,
Erzsébet-körut 50. sz.
Részletes képes árjegy-
zék ingyen és bérmentve.

KÖNYV A HÁZASSÁGRÓL.

39 érdekes képpel.
Dr. Retautól.
Ára 1 kor.
80 f. Töké-
letes tanács-
adó házassá-
gok számára!
Gazdagon illusztrálva 1-80 kor.
A kettő együtt 3 kor. utánvétellel
50 fillérrel több. I. Saacht-
leben, Berlin 265, Melchiorstr. 31.
523

Globin

minden fáradság nélkül
gyönyörű fényt ad.

A bőrt puhává és tartóssá
teszi. 528
Egyedüli készítő:
Fritz Schulz jun. r.-f.
== Eger és Lipcse. ==

ÉVTIZEDEK
óta nagy sikerrel használtatik
CSÚZ és KÖSZVÉNY
ELLEN A TÖRVÉNYESEN VÉDETT
KRIEGNER-FÉLE
REPARATOR
567

A Rókus kórházban 136 eset közül 129-
ben teljes gyógyulást eredményezett.
Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 2 kor.

Postai szétküldés naponta
utánvétellel vagy a pénz
előzetes beküldése
után.

FÓRAKTÁR BUDAPESTEN
KORONA-GYÓGYSZERTÁR.
VIII. KÁLVIN-TÉR (Baross-utca sarok).

† **SOVÁNYSÁG** †
Szép, gömbölyű testforma ér-
hető el a D. Franz Steiner & Co.,
Berlin, keleti erőporával, melyet
a párisi 1900-iki kiállítás
alkalmával aranyéremmel, a
hamburgi 1901-iki hygienikus
kiállítás alkalmával is kitün-
tettek. 6-8 héten át 30 font
hízás kezesség mellett, ártal-
matlanságot jótállás. Orvosi
utasítás szerint. Szigoruan tiszt-
tességes, nem szédélges. Sok
közszöndírat. Ára: karton 2 K
50 f. Postautalványon rendel-
hető vagy utánvétellel. Ausztria
és Magyarországon: Török
József gyógyszerésznél, Budapest,
43, Király-utca 12. 539

Kurucz-nófak
Irta Endrődi Sándor. Ára 6
kor. Kapható az Athenaeum
r.-t. könyvkiadóhivatalában

Mellbetegeknek
és azoknak, kik vért köpnek
ingyen ad felvilágosítást
egy meggyógyult mellbeteget
ezen betegség biztos gyó-
gyításáról. • Megkeresések
németül E. FUNKE, Ber-
lin S. W. Königgrätzer-
strasse 47. intézendők. 543

Madách Imre összes művei
Három kötet. Remek díszkötésben 28 korona.
Kapható az Athenaeum r.-t. könyvkiadóhivatalában

Kiváló előnyös vásárlás!!
3 forint 80 krajczár utánvétellel küldök

1 kg. legfinomabb Cuba-kávét	120
1 literes üveg Jamaika Rum	90
1 nagy üveg 1/2 liter francia Cognac	120
1 csomag Császárkverék-tea, 125 gr.	50
Osszesen	380

1 doboz csemegét grátis mellékelek. Sax Lajos János fűszer-
és csemege-kereskedő Budapest, VI., Révay-utca 14. 627

Óh jaj!

megfojt ez az átkozott
köhögés.

TÁVIRAT.
Kérek kitünő mellpasztilláiból
három nagy dobozzal, Karlsbad,
Weisser Löwe. Festetitsch-
Schaffgotsch grófnő Görtz.
Köhögés, rekedtség ellen gyors
és kitünő eredménnyel hasz-
nálhatók az 557

EGGER-féle mellpasztillák
Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR“ gyógyosztár
Budapest, VI., Váci-körut 17. sz.

Eljen!

egger-mellpasztilla csakhamar
meggyógyított.

A LEGJOBB FÉL PERCZ ALÁ TÍT HAT

FEJFÁJÁS ELLEN ANTIDOL

10 éves 35 adag ÁRA 1-20 KOR. MEGRENDELHETŐ AKÉSZTŐNÉL IS. VILMOS DÉLA UJVEGYES-DEBRECZEN.

KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN!

536

Lehet-e a tüdőbaj ellen védekezni?

A tüdőbajok okozói gyanánt a tuberkulózis-bacillusokat ismerték föl, a melyek mindenütt, a hol tüdőbajosok tartózkodnak, benne vannak a levegőben és az utcáorában és nem pusztíthatók el. Jóllehet a bacillusokat csaknem minden ember a porral magába szívja, még sem lesz minden ember beteg, mert az emberi szervezet rendes viszonyok között szerencsére képes arra, hogy a betegségnak beléje hatolt csiráit a gége- (tüdő) mirigyekben levő hatásos anyag segítségével ártalmatlanná tegye. Csak ott tör ki a betegség, a hol ezek a mirigyek meggyöngültek és miután ezt híres szaktekintélyek fölismerték, közelfekvő volt, hogy a gégemirigyek erősítésével teremtsenek segítő-eszközt a betegség csíráinak legyőzésére. Ujabb időben a tüdőbajosoknak éppen ezért

HOFFMANN dr.-féle glandulént

rendelnek, a mely egészséges állatok gégemirigyéből tartalmazza azt a hatásos anyagot és így a betegség csíráit elpusztító anyagnak mesterséges bevezetésével támogatja a test természetes gyógyító törekvését. Azok az orvosok, a kik betegekénél glandulént alkalmaztak azt tapasztalták, hogy a betegek étvágya növekedik, kedvük derül, erejük és testülyük gyarapodik, a köhögés alább hagy, a köpet oldódik, az éjjeli izadás eltűnik: szóval, hogy a gyógyulás folyamata megkezdődik. Akiánlatos tehát, hogy ne mulasszunk el a glandulént-tablettákkal való kísérletet.

Igy írják: 529
Dr. Braun ur Herbsteinből: »Az Ön glandulént-tablettáit makacs rekedtség és köhögés ellen igen jó eredménnyel használtam kedvezőtlen mellékhatások sohasem fordultak elő. Azokat hasonló esetekben mindig használni fogom és kollégáimnak azokat legelőször ajánlhatom.«

Dr. Kohn Ferd. ur Grahovából: »Az eredmények, melyeket készítményével elértem valóban kitűnőek és számos évi szerzett tapasztalataim alapján azokat tüdőbajosoknak legelőször ajánlhatom.«

Dr. Fraenkel ur Bécsből: »Én elterjedt praxisomban már hat év óta igen gyakran rendeltem a légzőszervek kronikus megbetegedése ellen az Ön glandulént és a legtöbb esetben kitűnő eredményeket értem el.«

A glandulént Hoffmann dr: utódai kém. gyárában Meerane (Szászország) készül és orvosi rendeltetű gyógyszertárakban, valamint a raktárban: Fragner B. Gyógyszertára, os. és kir. udvari szállító, Prága 203-111. Török J. Gyógyszertára Budapest, Király-utca 12. sz., üvegekben 100 tabl. á 5-50 K., 50 tabl. á 3 K., kapható. Kimerítő brosrát a gyógyító eljárásról orvosok és meggyógyult betegek jelentésével kívánatra ingyen és bérmentve küld a gyár.

50 párisi photos és 2 kabinet-kép női szépségekről, érdekesítő illusztr. photos és könyv-katalogus összesen 2 kor. 50 f. (levélbélyegen). Utánvét megdrágítja a szállítást. Dalmverlag, Berlin W., Kantstrasse 50. H. 510

AKT-PHOTOS pikantériák, legfinomabb bécsi modellek. Katalogus kabinetképpel 1 K 80 fill. Nagyobb próbaküldemények 4 K 25 f. kezdve Fenzl's Kunstverlag Bécs, IX 2. Lazarethgasse 30G. 648

Világkiállítás St. Louis 1904
Legmagasabb kitüntetés „Grand Prix”

Globus
tisztító-kivonat
jobb tisztít mint bármely más fény-tisztítószer.

525

MAGYARON ELŐ, LEGRAGYÓSB ÉS LEGJOBB MINŐVŐ ÓRAKÉLTÉL

Alapítván 1847.

Rausweller János
Szegeden Os. és kir. kisközségben
szab. órásmester és művészi, kőműves
a reman-toir megújítások st. st.

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzőt bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

649

Szivarka-automata dohánytartóval, melylyel bárki azonnal a leg-szebb szivarkákat készítheti. Legfinomabb nickelből, bőrzöve, ára 4 K. Olcsó szivarkagép 2 K 50 fill. Szétkildés csakis utánvétellel. Rundbakin M. Bécs, IX., Lichtensteinstrasse 23. 593

5 korona és ennél több napi jövedelem.

HÁZIMUNKAKÖTŐGÉP-társaság. Kerestetnek munkatársak nők, férfiak - az otthon elhagyása nélkül - az új kötőgépen való kötéshez. Előismeret nem szükséges. Az árut mi árusítjuk, egyszerű és gyors munka egész évben otthon végezhető. Hansarbeiter-Strickmaschinen-Gesellschaft Thos. H. Whittik & Co. Budapest, IV., Havas-u. 3-35. vagy Prága, Petersplatz 7-35. 580

Tő meggyártás, tehát olcsó árak. Kedvező fizetési feltételek. Képes árjegyzék a gyár bármely osztályából ingyen és bérmentve küldetik.

SZÉNSAVAS BOR- ÉS SÖRKIMÉRŐ-KÉSZÜLÉKEK
SZÉNSAVAS FÜRDŐ-KÉSZÜLÉKEK feltűnést keltő gyógyeredményekkel
SZÉNSAVAS HÜTŐ- ÉS JÉGGYÁRTÓ-GÉPEK ÉS TELEPEK
SZÉNSAVAS SZIKVIZGYÁRTÓ-GÉPEK
ÉS TELJES BERENDEZÉSEK.

Pinczefelszerelési cikkek, staniol-palackkukapok szállítatnak kitűnő minőségben. 504

Dr. WÁGNER és TÁRSAI
egyesült gyárak mint betéti társaság
Budapest, IX., Tinódy-utca 3. Bécs, XVII.

MINDEN MINŐSÉGŰ NEMES FAJKUTYÁK

reális permanens eladása a legkisebb törpétől a legnagyobb óriás fajtaig Fuchs Wenzel kutya tenyészetéből Prága-Klamovka (X Csehszország). Bő képes árjegyzék számos tanácsal a kutya tenyésztése, nevelése és elvezetése körül, minden kutya barátára nézve fontos, bérmentve küldetik be 30 fill.-ért.

Fagyásra testének bármely részén van, használja a Cettler-féle „Antifrigorint”, melynek hatása és gyógyító-ereje bámulatos. Kezelése egyszerű. Egyszeri próba meglepi Önt. Egy üvegcseke ára 1 kor. Naponta szétküldi Cettler Gyula gyógyszerész, Budapest, Budafok, 3. Főrakt. Török Józsefnél Budapest, Király-u. 12. 638

Fényképező gépek és fényképezési kellékek.

Nagy választék fényképezési készülékekben 2 frt 25 krtól kezdve, melyekkel bárki minden előismeret nélkül a legjobb képeket készítheti, kaphatók 631

Czigler és Schlesinger
Budapest, Kerepesi-út 36j. sz.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.